

DIREKTORAT ZA INFRASTRUKTURO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 80 00
F: 01 478 81 39
E: gp.mzi@gov.si
www.mzi.gov.si

URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE
VRS – Predlagam vladi.si

Številka: 007-278/2010/490-00721217

Datum: 30.11.2015

Zadeva: Predlagam vladi.si ; odgovor na predlog 5007-328: Standardizacija hitrostnih ovir

Zveza: 092-328/2013/2 z dne 19.11.2015

Skladno z vašim zahtevkom vam posredujemo odgovor na:

PREDLOG 5007: Standardizacija hitrostnih ovir
<http://www.predlagam.vladi.si/webroot/idea/view/5007>
Sprejet z 36 glasovi za, 1 proti.

Zakon o cestah (ZCes-1) v 21. členu definira naprave in ukrepe za umirjanje prometa. Naprave za umirjanje prometa so fizične, svetlobne ali druge naprave in ovire, s katerimi se udeležencem cestnega prometa fizično onemogoči vožnja s hitrostjo višjo od predpisane.

Naprave in ukrepe za umirjanje prometa je dovoljeno izvesti le na delih cest skozi naselja, kjer z rešitvami in ukrepi v skladu s predpisi o projektiranju cest ni mogoče zagotoviti zelene hitrosti vozil, oziroma je ugotovljeno večje število prekoračitev dovoljenih hitrosti in je zaradi tega ugotovljena dejanska ali potencialna nevarnost ogrožanja prometne varnosti udeležencev v prometu. Najpogosteje se izvajajo v urbanih območjih, v obmestnih centrih in vaseh ter v gosteje naseljenih obmestnih soseskah, torej po večini tam, kjer se mešata motorni in nemotorni promet. Ukrepi za umirjanje prometa se lahko izvajajo na cestnem omrežju, na samem vozišču ali s samim oblikovanjem vozišča.

Pred vzgojno varstvenimi in izobraževalnimi ustanovami ter drugimi objekti, ob katerih je zaradi specifične populacijske strukture udeležencev zahtevano zmanjšanje dovoljene hitrosti v naselju, je postavitve naprav oziroma izvedba ukrepov za umirjanje prometa obvezna.

Fizične ovire za umirjanje prometa je potrebno ustrezno upravičiti, to pomeni, da jih ni možno postaviti zgolj na podlagi želje bližnjih stanovalcev, ampak se jih lahko namesti samo na podlagi predhodnih analiz (podatkov o večjem deležu stalnega neupoštevanja prekoračitev omejitve hitrosti v daljšem časovnem obdobju oz. podatkov o številu prometnih nesreč, itd...). Odločitev za izvedbo teh ukrepov mora biti strokovno utemeljena, prav tako izbira vrste ukrepa (v praksi se dogaja, da stanovalci želijo izvedbo točno določenega ukrepa, ne glede na to, da strokovno ni utemeljen oziroma da z njim ne bi bilo možno doseči ustreznega učinka).

Na cestah se naprave in ukrepi za umirjanje prometa načrtujejo v skladu s tehnično specifikacijo TSC 03.800:2009 Naprave in ukrepi za umirjanje prometa, ki je izdana kot predpis na podlagi Odredbe o obvezni uporabi tehnične specifikacije (Uradni list RS, št. 21/00), ter Pravilnikom o prometni signalizaciji in prometni opremi na javnih cestah (Uradni list RS, št. 46/00, 110/06, 49/08, 64/08 in 65/08), ki predpisuje uporabo montažnih fizičnih ovir za umirjanje prometa – grbin.

Ukrepi za umirjanje prometa se lahko vzpostavljajo na podlagi:

- sistemskih ukrepov s katerimi se uredi promet za celotno naselje ali njegov del ob predhodni pripravi prometne ureditve;
- regulativnih ukrepov, ki predstavljajo niz prometnih pravil, ki jih definira Zakon o pravilih cestnega prometa, kar pomeni, da se postavi ustrezno prometno signalizacijo;
- optičnih in zvočnih opozorilnih naprav, katerih funkcija je opozarjanje voznikov, da se približujejo območju omejene hitrosti;
- grbin in ploščadi, ki so namenjene prisilnemu zmanjševanju hitrosti. Spadajo med ostrejšje ukrepe za umirjanje prometa in se postavljajo tam, kjer se zahteva, da se s fizičnimi ovirami voznika prisili, da zmanjša hitrost vožnje.

Grbine se uporabljajo na cestah v stanovanjskih naseljih z manjšo gostoto prometa ter na cestah, kjer ni rednih prog javnega potniškega prometa. Njihova izvedba je prepovedana na glavnih in regionalnih cestah ter cestah z večjim podolžnim sklonom kot 8 %. Gre za učinkovit in cenovno sprejemljiv ukrep. Slabost je neudobna vožnja, poveča se hrup in zaradi zaviranja tudi onesnaženost zraka, estetsko so neprimerne, ne dopuščajo normalnega odvijanja vseh vrst prometa, prav tako predstavljajo oviro pri vzdrževanju ceste v zimskem času.

Ploščadi se porabljajo v glavnem v križiščih z veliko koncentracijo pešcev, na vseh vstopih v stanovanjske predele in na ravnih odsekih cest. Učinkovito znižujejo hitrosti, izboljšajo varnost za pešce in kolesarje. Slabost je, da je ta rešitev relativno draga - odvisno od vgrajenega materiala, poveča se hrup in zaradi zaviranja tudi onesnaženost zraka. Učinkovitost je manjša od grbin;

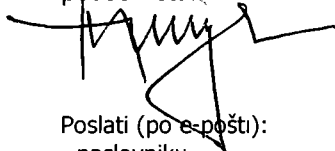
- zožitve vozišča in razmejitve smernih vozišč s katerim se zmanjšajo vožne hitrosti in pridobijo nove površine, ki se jih lahko nameni pešcem in/ali kolesarjem. Zoževanje vozišča ima kontinuiran vpliv na umirjanje prometa.

Nedvomno so osnovni kriteriji za določitev naprav in ukrepov za umirjanje prometa funkcija ceste, hitrost vožnje ter prometni pogoji. Kot dodatni kriteriji pa vplivajo še širina vozišča z ureditvami ob cestišču, lega ceste v prostoru, struktura vozil (avtobusni in tovorni promet) hrupna obremenitev, zamude pri vožnji interventnih vozil, vzdrževanje cest ter urbanistični pogoji.

Vsaka naprava ali ukrep za umirjanje prometa ima svoje prednosti in slabosti. Kateri izmed ukrepov bo uveden je odvisno od različnih dejavnikov, vedno pa mora biti to stvar predhodne strokovne presoje. Kljub vsemu pa se morajo vsi udeleženci cestnega prometa zavedati, da varnosti ni možno zagotavljati samo s tehničnimi rešitvami in da je zagotavljanje varnosti sistem, v katerem je zelo pomembno spoštovanje prometnih pravil.

S spoštovanjem,

Drago Bregar
podsekretar

Poslati (po e-pošti):

- naslovniku

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva

mag. Darja KOČJAN
generalna direktorica

